

SPIS TREŚCI

WSTĘP | 13

DZIAŁ I. STAROŻYTNOŚĆ

Część I. Monarchie despotyczne | 16

Rozdział 1. Rys historyczny | 16

Rozdział 2. Ustrój społeczny despotii | 17

Rozdział 3. Ustrój polityczny despotii | 19

Rozdział 4. Ustrój polityczny wielkich imperiów | 22

Test do Części I. Monarchie despotyczne | 24

Część II. Państwa-miasta – *polis* | 25

Rozdział 1. *Polis* grecka | 25

Rozdział 2. *Civitas* rzymska | 38

Test do Części II. Państwa-miasta – *polis* | 51

Część III. Cesarstwo rzymskie (27 r. p.n.e.–476 r. n.e.) | 52

Test do Części III. Cesarstwo rzymskie (27 r. p.n.e. – 476 r. n.e.) | 61

Część IV. Źródła prawa (poza prawem rzymskim) | 62

Rozdział 1. Pojęcie źródeł | 62

Rozdział 2. Prawo Egiptu | 63

Rozdział 3. Prawo Mezopotamii | 64

Rozdział 4. Prawo Izraela | 66

Rozdział 5. Prawo Persji | 67

Rozdział 6. Prawo Grecji | 68

Test do Części IV. Źródła prawa (poza prawem rzymskim) | 69

Część V. System prawa (poza prawem rzymskim) | 70

Rozdział 1. Prawo prywatne | 70

Rozdział 2. Prawo karne | 74

Rozdział 3. Prawo procesowe | 76

Test do Części V. System prawa (poza prawem rzymskim) | 78

DZIAŁ II. ŚREDNIOWIECZE

Część I. Plemienne państwa barbarzyńskie. Państwo protofeudalne i początki monarchii wczesnofeudalnej | 81

Rozdział 1. Ustrój społeczno-gospodarczy | 81

Rozdział 2. Ustrój polityczny | 87

Rozdział 3. Wymiar sprawiedliwości | 96

Test do Części I. Plemienne państwa barbarzyńskie. Państwo protofeudalne i początki monarchii wczesnofeudalnej | 99

Część II. Jednolita monarchia feudalna | 101

Rozdział 1. Ustrój społeczny | 101

Rozdział 2. Ustrój polityczny | 116

Rozdział 3. Wymiar sprawiedliwości | 125

Test do Części II. Jednolita monarchia feudalna | 127

Część III. Rozdrobniona monarchia feudalna (policentryzm i monarchie dzielnicowe) | 128

Rozdział 1. Ustrój polityczny | 128

Rozdział 2. Sądownictwo | 135

Test do Części III. Rozdrobniona monarchia feudalna (policentryzm i monarchie dzielnicowe) | 137

Część IV. Monarchia stanowa | 138

Rozdział 1. Ustrój społeczny. Struktury stanowe | 138

Rozdział 2. Ustrój miast | 148

Rozdział 3. Ustrój polityczny | 152

Rozdział 4. Wymiar sprawiedliwości | 166

Test do Części IV. Monarchia stanowa | 171

Część V. Zagadnienia ogólne prawa średniowiecznego | 172

Rozdział 1. Główne nurty i cechy | 172

Rozdział 2. Dominacja prawa zwyczajowego | 174

Rozdział 3. Partykularyzm prawa | 176

Rozdział 4. Stanowość prawa | 178

Rozdział 5. Kazyistyka prawa | 179

Test do Części V. Zagadnienia ogólne prawa średniowiecznego | 180

Część VI. Źródła prawa | 181

Rozdział 1. Prawo barbarzyńców | 181

Rozdział 2. Późnośredniowieczne prawo rodzime | 186

Rozdział 3. Odmienność systemu źródeł prawa angielskiego (po 1066 r.) | 192

Rozdział 4. Prawo kanoniczne | 195

Rozdział 5. Prawo rzymskie w średniowieczu | 197

Test do Części VI. Źródła prawa | 202

Część VII. Prawo prywatne | 203

Rozdział 1. Prawo osobowe | 203

Rozdział 2. Prawo małżeńskie, rodzinne i opiekuńcze | 210

Rozdział 3. Prawo rzeczowe | 215

Rozdział 4. Prawo spadkowe | 223

Rozdział 5. Prawo zobowiązań | 229

Test do Części VII. Prawo prywatne | 235

Część VIII. Prawo karne | 236

Rozdział 1. Prawo karne wczesnego średniowiecza | 236

Rozdział 2. Zmiany w prawie karnym późnego średniowiecza | 247

Test do Części VIII. Prawo karne | 251

Część IX. Postępowanie sądowe | 252

Rozdział 1. Najdawniejsze sposoby dochodzenia sprawiedliwości | 252

Rozdział 2. Proces zwyczajny | 253

Rozdział 3. Postępowanie z urzędu | 259

Rozdział 4. Postępowanie szczególne | 261

Rozdział 5. Postępowanie zapobiegawcze | 263

Rozdział 6. Postępowanie egzekucyjne | 265

Test do Części IX. Postępowanie sądowe | 266

DZIAŁ III. CZASY WCZESNONOWOŻYTNE

Część I. Ustrój polityczny | 271

Rozdział 1. Władza królewska | 271

Rozdział 2. Administracja centralna	273
Rozdział 3. Reprezentacje stanowe	278
Rozdział IV. Administracja lokalna	280
Test do Części I. Ustrój polityczny	285
Część II. Wymiar sprawiedliwości	 286
Rozdział 1. Sądownictwo królewskie	286
Rozdział 2. Sądownictwo stanowe	290
Test do Części II. Wymiar sprawiedliwości	291
Część III. Republiki wczesnonowożytne na przykładzie Anglii	 292
Rozdział 1. Ustrój polityczny	292
Rozdział 2. Wymiar sprawiedliwości	296
Test do Części III. Republiki wczesnonowożytne na przykładzie Anglii	297
Część IV. Źródła prawa wczesnonowożytnego	 298
Rozdział 1. Myśl kodyfikacyjna XVI–połowy XVIII w.	298
Rozdział 2. Źródła prawa we Francji	301
Rozdział 3. Źródła prawa w Rzeszy Niemieckiej	303
Rozdział 4. Źródła prawa w Rosji	305
Rozdział 5. Prawo rzymskie w czasach nowożytnych	307
Rozdział 6. Źródła prawa angielskiego	308
Test do Części IV. Źródła prawa wczesnonowożytnego	309
Część V. Zmiany w prawie prywatnym	 310
Rozdział 1. Prawo osobowe	310
Rozdział 2. Prawo małżeńskie, rodzinne i opiekuńcze	312
Rozdział 3. Prawo rzeczowe	314
Rozdział 4. Prawo spadkowe	317
Rozdział 5. Prawo zobowiązań	319
Test do Części V. Zmiany w prawie prywatnym	320
Część VI. Zmiany w prawie karnym	 321
Rozdział 1. Charakterystyka ogólna	321
Rozdział 2. Przestępstwo	322
Rozdział 3. Kara	325
Test do Części VI. Zmiany w prawie karnym	328
Część VII. Postępowanie cywilne	 329
Rozdział 1. Proces rzymskokanoniczny	329

Rozdział 2. Kierunki rozwoju procesu cywilnego w czasach wczesnonowożytnych | 333

Test do Części VII. Postępowanie cywilne | 335

Część VIII. Postępowanie karne | 336

Rozdział 1. Proces inkwizycyjny | 336

Rozdział II. Angielski proces karny | 341

Test do Części VIII. Postępowanie karne | 344

DZIAŁ IV. CZASY NOWOŻYTNE (PÓŻNONOWOŻYTNE)

Część I. Zagadnienia ogólne konstytucjonalizmu | 347

Rozdział 1. Pojęcie konstytucji | 347

Rozdział 2. Ustanowienie i zmiana konstytucji | 348

Rozdział 3. Struktura i systematyka konstytucji | 350

Rozdział 4. Treść konstytucji | 351

Rozdział 5. Państwo konstytucyjne. Kryteria podziałów | 352

Test do Części I. Zagadnienia ogólne konstytucjonalizmu | 354

Część II. Znoszenie podstaw feudalnego ustroju społecznego (1774–1814) | 355

Test do Części II. Znoszenie podstaw feudalnego ustroju społecznego (1774–1814) | 359

Część III. Liberalno-demokratyczne monarchie konstytucyjne | 360

Rozdział 1. Ustrój polityczny | 360

Rozdział II. Wymiar sprawiedliwości | 373

Test do Części III. Liberalno-demokratyczne monarchie konstytucyjne | 374

Część IV. Monarchie absolutne i postabsolutne | 375

Rozdział 1. Ustrój polityczny państw złożonych (konfederacji, federacji, unii realnych) | 375

Rozdział 2. Państwa unitarne | 380

Rozdział 3. Wymiar sprawiedliwości | 385

Test do Części IV. Monarchie absolutne i postabsolutne | 389

Część V. Reżimy autorytarne | 390

Rozdział 1. Ustrój polityczny | 390

Rozdział 2. Wymiar sprawiedliwości | 394

Test do Części V. Reżimy autorytarne | 396

Część VI. Republiki | 397

Rozdział 1. Ustrój polityczny | 397

Rozdział 2. Wymiar sprawiedliwości na przykładzie Stanów Zjednoczonych | 408

Test do Części VI. Republiki | 411

Część VII. Zagadnienia kodyfikacji prawaj | 412

Rozdział 1. Problem kodyfikacji prawa w XVIII w. | 412

Rozdział 2. Prawo natury – ideologiczna podstawa kodyfikacji | 413

Rozdział 3. Założenia nowoczesnego kodeksu prawa | 416

Rozdział 4. Zagadnienie kodyfikacji prawa w Anglii | 417

Rozdział 5. Zagadnienie kodyfikacji prawa w USA | 418

Test do Części VII. Zagadnienia kodyfikacji prawa | 420

Część VIII. Prawo cywilne | 421

Rozdział 1. Rozwój prawa cywilnego i myśli cywilistycznej w XIX i XX w. | 421

Rozdział 2. Źródła prawa cywilnego. Przebieg prac kodyfikacyjnych i ich rezultaty | 425

Rozdział 3. Instytucje prawa cywilnego | 431

Rozdział 4. Źródła prawa handlowego | 440

Rozdział 5. Instytucje prawa handlowego | 443

Test do Części VIII. Prawo cywilne | 446

Część IX. Prawo karne | 447

Rozdział 1. Myśl karnistyczna

XVIII–XX w. | 447

Rozdział 2. Źródła prawa karnego | 450

Rozdział 3. Podstawowa problematyka nowożytnego prawa karnego | 455

Test do Części IX. Prawo karne | 461

Część X. Postępowanie cywilne | 462

Test do Części X. Postępowanie cywilne | 464

Część XI. Postępowanie karne | 465

Rozdział 1. Myśl humanitarna i jej postulaty | 465

Rozdział 2. Źródła prawa | 467

Test do Części XI. Postępowanie karne | 469

DZIAŁ V. CZASY WSPÓŁCZESNE

Część I. Konstytucyjne gwarancje praw obywatelskich i ich praktyczna realizacja w okresie międzywojennym | 473

Test do Części I. Konstytucyjne gwarancje praw obywatelskich i ich praktyczna realizacja w okresie międzywojennym | 476

Część II. Zarys ustroju gospodarczego w okresie międzywojennym | 477

Test do Części II. Zarys ustroju gospodarczego w okresie międzywojennym | 479

Część III. Ustroje liberalno-demokratyczne | 480

Rozdział 1. Stare i nowe monarchie konstytucyjne | 480

Rozdział 2. Stare i nowe republiki | 481

Test do Części III. Ustroje liberalno-demokratyczne | 487

Część IV. Reżimy autorytarne | 488

Rozdział 1. Pojęcie autorytaryzmu | 488

Rozdział 2. Władza głowy państwa (król, prezydent, premier, *caudillo*) | 489

Rozdział 3. Władza ustawodawcza | 491

Rozdział IV. Zarząd lokalny. Samorząd | 492

Test do Części IV. Reżimy autorytarne | 493

Część V. Reżimy totalitarne | 494

Rozdział 1. Pojęcie totalitaryzmu | 494

Rozdział 2. Totalitaryzm włoski i niemiecki | 495

Rozdział 3. Totalitaryzm bolszewicki. Stalinizm | 498

Rozdział 4. Systemy prawne państw demokratycznych | 500

Rozdział 5. Systemy prawne państw totalitarnych | 501

Test do Części V. Reżimy totalitarne | 505